

ÚJ FOLYAM

'99/4.

BÚCSÚ AZ ÉVEZREDTŐL

Tordai Zádor: A kiválasztottság útjai

Grül Tibor: Zsidó–keresztény kapcsolatok a késő antikvitásban

Bernard Malamud: A zsidómadár

Daniel Katz: Zsidó állatmesék

Virág Teréz: A Biblia mint a pszichoanalitikus értelmezés kincsestára

Sebestyén Mihály, Benjamin Tamuz, Pelle János prózái,

Gergely Ágnes, Röhrig Géza, Goldstein Imre,

Mezei András és Szikra János versei

Ámos Imre ismeretlen művei

Thury Levente kerámiái

Vekerdy Tamás Szerényi Gáborról

Tooth Gábor Andor és Ember Mária Thury Leventéről

100 ÉVE HUNYTEL KAUFMANN DAVID

Dr. Bakonyi Béla: Rendhagyó emlékbeszéd

Kaufmann Dávid: A zsidó káté

Goldziher Ignác: Kaufmann Dávid könyvtára

MÚLT

ÉS JÖVŐ

ZSIDÓ KULTURÁLIS
FOLYÓIRAT

MÚLT ÉS JÖVŐ

Alapította 1911-ben, és szerkesztette 1944 márciusáig:

Patai József

Újraalapította: Kőbányai János és Vermes György 1988-ban

Új folyam X. 1999/4

KŐBÁNYAI JÁNOS főszerkesztő • SEBES KATALIN olvasószerkesztő • FENYŐ ÁGNES szerkesztőségvezető
KÁLMÁN TUNDE lapterv • JEGES ERZSI számítógépes tördelés
RISSZ JÓZSEF archívum • SOLT ISTVÁN terjesztés, hirdetés
A szerkesztőség munkatársai: MÖLDOVA JÚLIA, DEMÉNY ESZTER

Kiadja a Múlt és Jövő Alapítvány megbízásából a Múlt és Jövő Lap- és Könyvkiadó Bt. Felelős kiadó a Bt. ügyvezető igazgatója,

© MÚLT ÉS JÖVŐ 1999/4

KÉSZÜLT A SOROS ALAPÍTVÁNY, A NEMZETI KULTURÁLIS ALAP TÁMOGATÁSÁVAL

ISSN 0864-8646

Szerkes és nyomdai előkészítés: a Múlt és Jövő szerkesztőségének Macintosh rendszerén.

a MacLINE Kft. és a Microset Kft. Lektor szöveglájkáló programjával készült.

Nyomtatás:

GYOMAI KNER NYOMDA Rt. Felelős vezető: Papp Lajos vezérigazgató

A SZERKESZTŐSÉG CÍME: 1024 BUDAPEST, KELETI K. U. 27. 4. E. • PÓSTAPIÓK: Bp. 114 PE: 10/55 4525

TEL./FAX: 516-7019 • E-MAIL CÍME: mandj@multesjovo.hu • <http://WWW.multesjovo.hu>

ELŐFIZETÉS EGY ÉVRE: 1400 Ft, 3f. 405 • CSEKRSZÁMLASZÁM: ING BANK 11001005-02444004

DEVIZASZÁMLASZÁM: MHB 2118704551 (MAGYAR HITELBANK)

AZ ELŐFIZETÉS A MÚLT ÉS JÖVŐ NEVÉRE KIÁLLÍTOTT CSEKKEKEL.

A SZERKESZTŐ AZ OLVASÓHOZ

Akárhogy nézzük is, idén vagy jövőre lépünk-e a harmadik évezredbe, mire olvasóink kézbe veszik legfrissebb lapszámunkat, már 2000-et írunk. Nem mindennapi és főleg nem minden nemzedeknek adatott meg az a ritka alkalom, hogy a zsidóság eredeti eszméihez már akkor forradalmian ragaszkodó rabbi (proféta) születéséhez kapcsolódó civilizáció és időszámítás kitüntetett évfordulójához elérkeztek. Ézer éve elődeink abbahagyták a munkát, a hétköznapi tevékenységeket, mert meggyőződtek arról, hogy vagy vége lesz a világnak, vagy eljön a Messiás, és akkor minden magától jóra fordul. Egyéni életünk tapasztalatai is azt mutatják, hogy igazi, örömit vagy emelkedettséget előíró ünnepeink vagy fordulóink a legritkábban esnek arra a napra vagy évre, amikor azokat a különböző kalendáriumok előírják. A „mindennapi élet” jeletlen mozzanataiban és az egész világon beteljesülendő megváltás bizonyára nem kerek évfordulón következik majd be.

Ma sem a világ, sem Magyarország állapota – sem szellemi, sem politikai, sem közérzeti vonatkozásban – nem sugározza a méltóságot, amelynek e kivételes jubileummal együtt illenék járnia. Sőt... Ha csak a századunkban, a most letűnő XX-ban egyre baljósabb árnyakkal és egyre hatalmasabb tüzekkel lobogó permanens apokalipszis: ez a kétezzer évvel ezelőtt megélt, egy világbirodalom összeomlásával is együtt járó elemény nem jelzi a nagy változás közelségét.

Szelíd és elvárások nélküli tünődésre, olvasgatásra biztatjuk magunkat és barátainkat – ezzel az igénnyel szerkesztettük ezt a számot – abban a reményben, hogy amit az egész világ nem talált meg évezredek vajdásáiban, azt az egyéni életünkben találjuk meg.